1940 ий
1
МАЙ
№40 (653)
Акше 5 ыр.

10-шо ИЙ ЛЕКТЕШ

Чыла эллысе пролетарий-шамыч, ушныза!

РВЕЗЕ КОММУНИСТ

ВЛКСМ Маробком ден Горком орган

Виян лийже Первый май!

ШЕМЕР КАЛЫКЫН ЭРЫК ПАЙРЕМЖЕ

51 ий ожно—1889 ий июль тылзыште Париж олаш Международный социалист-шамыч конгрессеш ий еда Первый Майым пайремлаш тӱҥалаш манын решенийым лукмо.

Шӱдӧ тӱжем дене чыла тӱнясе шемер калык кугу куанымаш дене Парижысе Конгрессын ӱжмыжым вашлийын. Туддеч вара ий еда Первый Майым шемер калык пайремлаш тӱҥалын. Тиде кече тӱнямбалсе революционный пашазе класс забастовкым да демонстрацийым ышта.

Царский Российыште полиций да жандармерий пеш чот преследоватленыт гынат, большевик-шамыч ий еда Первый Май кече пролетариат-шамычым организоватлен выступатленыт.

Великий Октябрьский Социалистический революций деч вара Советский Союзысо шемер-шамыч Первый Майым кугу куанымаш дене пайремлат. Вет куаныдежат огеш лий, Советский Союз ий еда Первый Майым у сеҥымаш-шамыч дене вашлиеш. А сеҥымаш-шамычышт Сталин йолташын вуйлатымыже дене лийыт.

Капиталистический элласе шемер-шамыч 1 Майым кокымшо империалистический война обстановкышто вашлийыт.

Европышто война тӱҥалмаште капиталистический эл-шамыч — Англия ден Франция титакан улыт.

Англия ден Франция войналан путырак шуко оксам кучылтыт. Англия кече еда 1 миллиард франкым, а Франция—6 миллион фунт стерлингым кучылтыт. Первый империалистический войнашке оксам кучылтмо дене таҥгастарымаште Франция кызыт кок пачаш утларак кучылтеш. Войналан путырак шуко оксам кучылтмо дене шемер калыкын илышыже кече еда начарештеш: паша кече шуйна, пашадар вола, тӱрлӧ сатулан ак кӱза. Францийыште пашазе-шамычлан арняште 60—72 шагат паша ышташ установитлыме, а пашадар нигунарат кӱзен огыл.

Война тӱҥалме деч вара капиталистический эллаште пашадыме эре кушкеш. Теве Английыште войнан кок тылзе жапыштыже 200 тӱжем пашадыме гыч кызыт 1,5 миллионыш шуын.

Кече еда ончыко, у сеҥымаш - шамычыш шушо, пеледалт толшо Советский Союзышто шемер калык Первый Май пайремым кугу куанымаш дене пайремла. Тачe кече пӱтынь советский калык кугу деч кугу сеҥымаш - шамычшылан итогым ышта.

Тенийсе Первый Майын у особенностьшо - шамыч улыт—курым мучко польский пан-шамыч кидыште орланен илыше Западный Украинысе да Западный Белоруссийсе шемер-шамыч, пӱтынь Советский Союзысо калык дене пырля, первый гана эрык пайремым—Первый Майым пайремлат. Нуно тачe кече шкеныштын эрык илышыште илымышт нерген, у сеҥымаш-шамычым ыштымышт нерген икмыняр итогым ыштат.

Мемнан Марийский республикысе шемер-шамычат, 183 миллионан Советский калык дене пырля, тачe у сеҥымашыштлан итогым ыштат. Эше ик гана большевик-шамыч партийлан, правительствылан, родинылан да Сталин йолташлан мучашыш шумеш преданный улмыштым ончыктат.

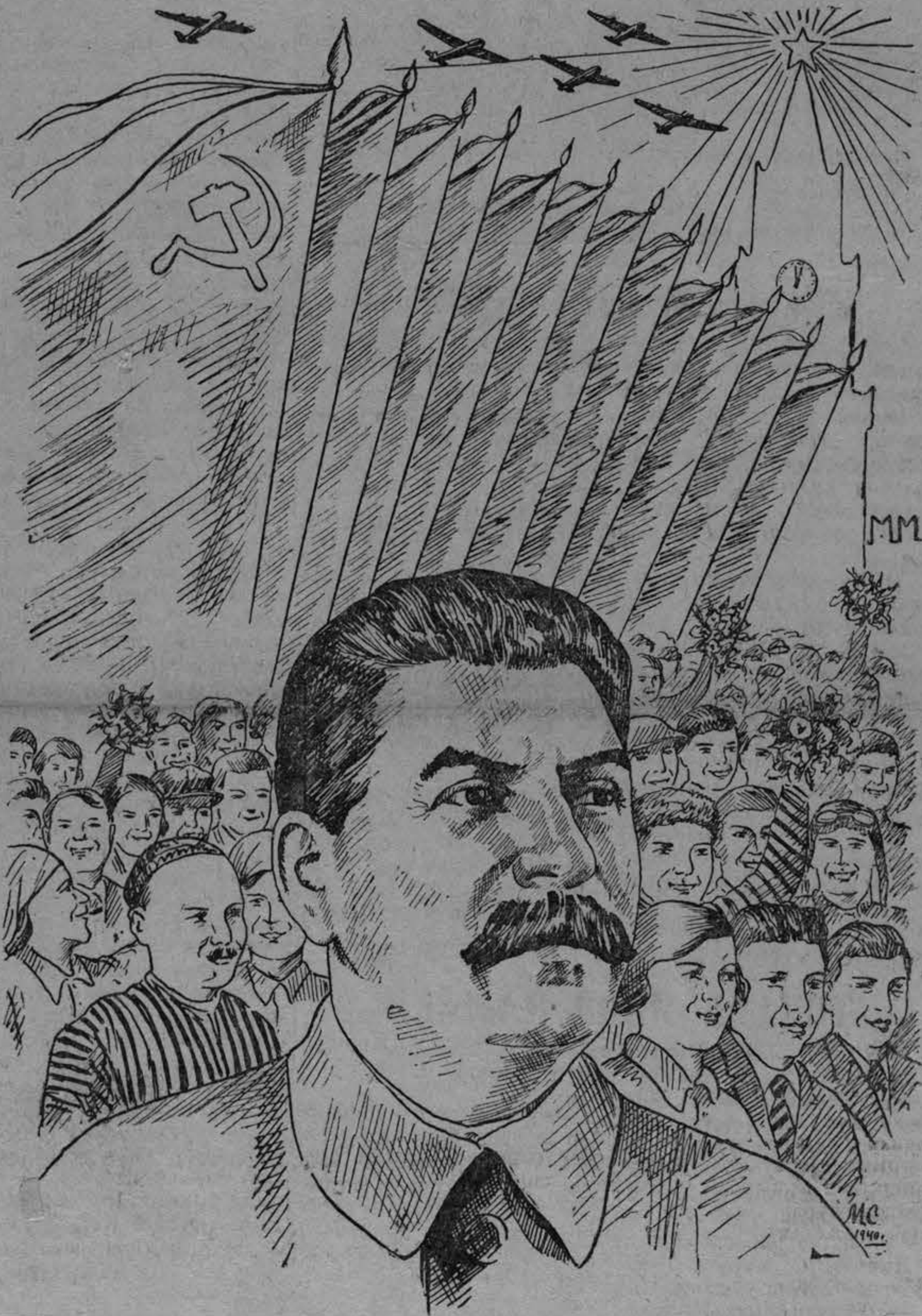
Советский молодежь Первый Майым производственный паша планым утыж дене темымаш дене вашлиеш. Теве Марийский бумажный комбинатыште комсомолец-шамыч коклa гыч 148 стахановец да 92 ударник шотлалтыт. 498 номеран цехын 2-шо бригадын бригадирже комсомолка М. Якушева йолташ паша нормым эреак 150 процентлан тема.

Бумажный фабрикын комсомолецше-шамыч апрельский планым 22 апрельлан тӱрыс теменыт. Посна комсомолец - шамыч С. П. Кусин, И. Фоминых, А. Богатырева йолташ-шамыч да молат кечаш нормым эреак утыж дене темат.

Тачe кече 183 миллионан советский калык шкенжын морально - политический единствожым, Ленин—Сталин партийлан, родинылан да Сталин йолташлан мучашыш шумеш преданный улмыжым демонстрироватла.

Виян лийже Всесоюзный Коммунистический большевик-шамыч партий—Советский Союзысо шемер-шамычын ончыл отрядше!

Виян лийже комсомол—большевистский партийын ӱшанле помощникше! **Виян лийже мемнан молодежь—мемнан родинын ончыклыкшо!**

МАЙСКИЙ МАРШ

Тачe кече — Первый Май,
Курымашлык пайремна.
Калык вий ден волгенче гай
Кӱш нӧлталтын знамяна.

Припев:

Май парадыш тые лек,
Муро уло йӱкет ден,
Пӱртӱс гане чот пелед
Эрык кечын чапланен.

Революцийын кугу тул
Шӱмыш возын куатан.
Калык лӱшка, пуйто Юл,
Ок керт сеҥен пич тӱтан.

Припев:

Май парадыш тые лек,
Муро уло йӱкет ден,
Пӱртӱс гане чот пелед
Эрык кечын чапланен.

Кремль гычын шӧртньӧ шӱдыр
Илыш корным волгалта,
Йолгыж кечын эре утыр
Кумылнажым чот нӧлта.

Припев:

Май парадыш тые лек,
Муро уло йӱкет ден,
Пӱртӱс гане чот пелед
Эрык кечын чапланен.

Илыш вийым лыҥ пуэн,
Сай пиалже мемнан ден,
Кӱдырчӧ гай вийже ден
Уло тӱням сургыктен.

Припев:

Май парадыш тые лек,
Муро уло йӱкет ден,
Пӱртӱс гане чот пелед
Эрык кечын чапланен.

Тачe кече — Первый Май,
Курымашлык пайремна.
Калык вий ден волгенче гай
Кӱш нӧлталтын знамяна.

В. Федоров.

Йошкар-Ола Маркоопинсоюзын булочный цехын стахановкаже-шамыч.
Снимкыште (шола гыч пурлашке): С. И Михеева ден С. Н. Гусельникова йолташ-шамыч. Нуно производственный паша нормым 135 процентлан темат.

Фото М. Чуршуковын.

КУАНЫМЕ ПАЙРЕМНА

Мый Октябрьский революций деч ончыч йорло кресаньык ешеш шочынам. 15 ияшак фабрикант Башкиров деке паша ыштaш пурышым. Тыште 7 ий орланен илышым. Йӱдшӧкечыже пашам ыштен тылзылан ныл тенге дене налам ыле.

Тыге эксплоататор Башкиров дене шӱдӧ дене калык орланен илен.

1905 ий 1 Май. Эрдене эрак погынен, ме Башкиров дене ыштыше рабочий-шамыч Волга вес могырышко улак верышке Первый Май пайремым ыштaш кайышна. Митинг почылто. Но вашке кугыжан салтакше-шамыч толын шуычат, мемнам нагайка дене кырен, поктaш тӱҥалыч да 17 еҥым арестоватлышт. Но ме лӱдын ыжна чакне, революционный мурым мурен, йошкар знамям кӱш нӧлтен урем дене эртышна.

Кызытсе илышым ту годсо жап дене таҥастаретат, илышыште историйыште нигунам уждымо вашталтыш лийын. Тиде чыла сеҥышым Советский государствыште гына лийын кертын. Первый Май пайремым кызыт йӧршын вес обстановкышто эртарена. Тиде—мемнан куаныме пайремна.

Мый Йошкар-Ола электромельницыште размольный цехын начальникшылан ыштем. Цехыштем кок стахановский бригада уло. Бригадир Мамкин йолташ март тылзыште нормым 135 процентлан темен, Исаков—126 процентлан. Чылаже мыйын цехыште 29 стахановец - шамыч улыт.

В. В. Панов.

ТОКАРЬ ЯКОВ КАМАЕВ

1939 ий 7 февральыште Йошкар-Ола „12 лет Октября" кермыч завод директорын кабинетышкыже лапката капан рвезе еҥ пурыш. Директорын ӱстел лишкыже мийышат: „Мый пашаш пураш толынам",— манын ласкан пелештыш.

Директор пурышо еҥ дене мутланаш тӱҥале.

— Фамилиет кузе?—йодо директор.

— Камаев, — документшым директорлан шуйышыжла пелештыш рвезе еҥ.

— Яков Федорович?

— Туге.

— Образованиет могай?

— Семилеткым пытаренам.

— Йӧра. Токарный отделенийыш учениклан налына.

Тиде кече гыч Яков Камаев кермыч заводышто пашам ышташ тӱҥале. Старший токарьын ойжым эре колыштын. Кӱштымӧ пашам уло кумылжо дене шуктен толын.

Тений Камаев йолташым токарьлан назначитленыт. Тудо тыштат пашам сай ыштaш тӱҥалын. Тылзаш производственный программым 150—155 процентлан темен шога.

Камаев йолташ Первый Май вашеш социалистический соревнованийыш ушнен. Налме обязательствыжым тудо честь дене шуктен. Апрельский производственный программым 157 процентлан темен.

Чевер Май

Толын шуын чевер Май,
Сылне шошо чача гай.
Шемер калык куанал,
Ошкыл кая таҥ тошкал.

Онар гае сылнештaлын
Йошкар знамя лойгалтеш.
Муро йӱк ден йонгалталын
Пӱтынь тӱня шергылтеш.

Сергеев М. С.
Морко район,
Шор-Уяжа НСШ.

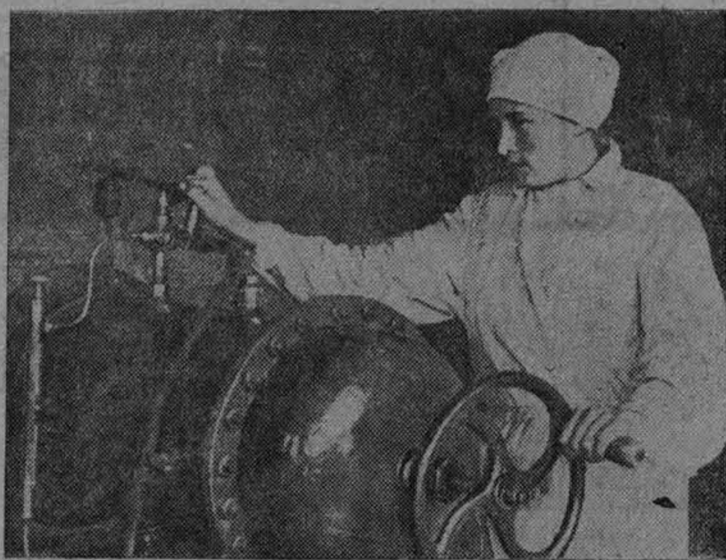
Комсомолец-шамыч производствышто

Партийын исторический XVIII с'ездше деч вара комсомольский организаций - шамыч, партийный организаций-шамычын вуйлатымышт дене государственный да хозяйственный пашаште активно участвоватлaш тӱҥалыныт. Комсомолын паша содержанийжат кумдаҥын. Комсомольский организаций-шамыч хозяйственный вопрос дене эше шукырак заниматлат.

Москва - Казань кӱртньӧ корнын Йошкар-Ола станций пелене комсомольский организацийысе комсомолец-шамыч производствышто практический пашашт дене примерным ончыктат.

Комсомольский собранийыште цехласе производственный вопросым обсуждатлат. Западный кӱртньӧ корнысо молодежь - шамычын письмаштым прорабатыватлымеке 14 еҥан комсомольский - молодежный сменым, 8 еҥан слесарьный бригадым, 6 еҥан грузчикшамыч бригадым организоватлышт да тунамак иктевесышт коклаште социалистический договорым заключитлышт. Социалистический договорышто налме обязательствым терген налмеке пале лие: комсомольский-молодежный смена планым утыж дене темен толеш, нунын коклаште 9 еҥже стахановец улыт. Грузчик - шамычын бригадышт планым 113 процентлан теменыт, слесарь-шамычын бригада планым утыж дене темен, нунын коклаште: Платонов йолташ 318 процентлан, Лежнина йолташ 181 процентлан, Аркадий Копаев йолташ 150 процентлан темат.

И. Краснов.

Фруктовый вӱд заводын (Йошкар-Ола) стахановкаже комсомолка А. А. Гах. Фруктовый вӱдым ямдылымаште нормым 130 процентлан тема.

Фото М. Чуршуковын.

Комсомолец-шамыч партийыш пурат

Шернур педучилище пелене партийный организацийын отчетно-сайлымаш погынымашыже ончыл еҥшамычым утларак шупшын, партий радамым куштен шогаш ончыктен ыле. Отчетно-сайлымаш партийный погынымашын тиде решенийжым илышыш пуртымо шотышто партийный организаций икмыняр пашам ыштен. Апрель тылзыште гына 5 еҥым партий кандидатыш принимaтлыме. Нуно чыланат ленинский комсомол радамеш воспитатлалтыныт.

Теве пытартыш курсышто тунемше-шамыч Таныгина, Гужавина, Бригин, Ягодаров ВКП(б) кандидатыш принимaтлалтыныт. Нине йолташ-шамыч тунеммаште примерный, отличник улыт, общественный пашамат уло кумылышт дене ыштат. Таныгина комсомольский организацийын секретарьже, Бригин пырдыж газета редактор, Ягодаров профорг. Гужавина РОКК кружокым вуйлата, кружокышто 208 еҥ членлан шога.

ВКП(б) Шернур райком кӱшнӧ ончыктымо йолташшамычым ВКП(б) членыш кандидатлан принимaтлыме нерген педучилище пелене партийный организацийын решенийжым утвердитлен.

М. Яныш.

Призыв кечым куанен вучена

Пашазе-Кресаньык Йошкар Армийыште служитлымаш—кажне гражданинын почетный обязанностьшо. Садлан Йошкар Армийыш каяш кажне самырык граждaнин ямдылалтеш.

Меат тений Йошкар-Ола 6 номеран средний школын X классыжым тунем лектын, шыжым Йошкар Армий радамыш призыватлалтына.

Йошкар Армий — нимо денат сеҥаш лидыме армий. Тыгай армийышке призыватлалтмаш эн кугу пиал.

Пеледдше Марийский республикын чыла допризывникше-шамыч дене пырля, ме призыв кечым куанен вучена. Ме чыланат кумныл оборонный значоклан нормым сдатлена. Кум оборонный значокан-шамыч кызыт нылымше значоклан сдатлат.

Ме тунеммаштат почеш она код. Мемнан йолташна комсомолец В. А. Трифилов чыла предмет денат отлично да хорошо веле тунемеш. Моло-шамычат сайын тунемыт.

Мемнан кокла гыч шукышт военный школлашке тунемаш каяш шонат.

Комсомолец А. Викторов ден В. Трифилов Военно-Морской училищыш тунемаш каяш шонат.

В. П. Казаринов, Н. В. Раскатов полковой школыш, В. А. Лифанов авиационный школыш тунемаш каяш ямдылалтыт.

Ме призыв кечеш марте школыштына ; оборонный пашам эше виянгдена.

ПВХО инструктор Б. Гридинский йолташ 52 значкистым ямдылен. Инструктор Н. Раскатоват ятыр значкистым ямдылен.

Призыв кечым ме Йошкар Армийыш каяш тӱрыс ямдылалт шуын, „отлично" да „хорошо" отметка дене вашлийына.

Мемнан семынак ыштaш республикын средний школласе чыла допризывникшамычым ӱжына.

А. Викторов, В. Казаринов, Н. Раскатов, В. Лифанов, В. Трифилов.

1922 ийыште шочшо допризывник, Йошкар-Ола 6 номеран средний школын выпускникше-шамыч Пашазе - Кресаньык Йошкар Армийыш призыватлалтме кечым „отлично" да „хорошо" отметка дене вашлийыт.

Снимкыште (шола гыч пурлашке) первый ряд: К. Плотников, В. Раскатов, А. Викторов, Ю. Коган ден Н. Раскатов. Кокымшо ряд (шола гыч пурлашке): А. Николаев, В. Трифилов, В. Лифанов, Н. Ершов, Д. Русанов, Г. Байков ден Л. Туголуков йолташ-шамыч.

Фото М. Чуршуковын.

Марбумкомбинатын 498 номеран цехысе комсомольский сменын начальникше стахановка-комсомолка М. Т. Якушева йолташ. Тудо кечаш производственный нормым 150 процентлан тема.
Фото М. Чуршуковын.

Комсомолец—агитатор-шамыч

Марбумкомбинатысе чыла цех ден отделлаште агитационно - массовый паша сай шындалтын. Тиде пашаште утларакшым комсомолец-шамыч ыштат.

Электроотдел пеленсе комсомольский организацийын секретарьже С. Семенов йолташ пашазе-шамыч коклаште кажне кечын беседым эртара. Тудо пашазе-шамыч коклаште СССР Верховный Советын VI-шо Сессий материал-шамычым лудын умылтарен. Семенов йолташ кызыт СССР Совнарком ден ВКП(б) ЦК-н пунчалыштым лудын умылтара.

Комсомолка М. Якушева ден Е. Рулькова 498 номеран цехыште агитмассовый пашам ыштат. Кызыт нуно антирелигиозный тема дене да Первый Май пайрем нерген беседым эртарат.

Варочный цехын сменный мастерже А. Барсовкина шке сменысе пашазе-шамычлан международный положений нерген умылтара.

Марбумкомбинатысе комсомольский организаций гыч 20 комсомолец Лопатино поселкысо шемер-шамыч коклаштат агитационно - массовый пашам ыштат.

В. Горшков.

Йошкар-Ола 6 номеран средний школын ПВХО инструкторжо Борис Гридинский (9 „Д" класс). Тудо школышто 56 ПВХО значкистым ямдылен.
Фото М. Чуршуковын.

Избачын идалыкаш пашаже

Куськинский сельсовет пеленсе лудмо пӧртыштӧ (Шернур район) избачлан комсомолка Варищева Надежда 1939 ий июль тылзе годсек ышта. Идалык жапыште колхозник - шамыч коклаште культурно - массовый пашам кӱлеш семын организоватлен моштен. Сельсоветыште „Суракин", „Онар", „Пота-Сола", „Гора" колхозлаште красный уголокым почмо, нуно пашам сайын ыштат, колхозник-шамычлан литература ситышын уло.

Неграмотный ден малограмотный-шамычым туныктымо пашат регулярно эртаралтеш. Теве шукерте огыл сельсовет мучко 9 еҥым тӱрыс туныктен лукмо. Чыла колхозлаштат кӱрылтде пырдыж газета лектын шога.

Варищева йолташ лудмо пӧртым сылнын оборудоватлыктен да тӱрлӧ сӱрет-шамыч дене сӧрастарен. Лудмо пӧртеш радиом шындыме. Книжный фонд эре шукем толеш. Кызыт тыште чылаже 914 экземпляр тӱрлӧ литература уло.

Масса дене кылым кучымаштат лудмо пӧрт шуко пашам ыштен. Садлан читатель-шамыч кечын ешаралтыт. Таче кечылан лудмо пӧртын 315 читательже уло. Лудмо пӧртыш тӱрлӧ газетым лудаш, шашка, шахмат дене модаш кажне кечын 15—20 еҥ коштеш.

Общественный пашаштат Варищева активнын участвовала.

М. Яныш.

„ВКП(б) историй кратний курсым" изучатла

Карлыганский неполный средний школын (Марий-Турек район) учительницаже Кислицина йолташ „ВКП(б) историй краткий курсын" VII главажым самостоятельно изучатлен пытарен да кызыт VIII главым изучатла. ВКП(б) историй учебник деч посна, Ленинын—Сталинын биографийжым тунемеш.

А. Сергеев.

Сотнур районысо колхозлаште

Сотнур районысо колхозлаште ВКП(б) ЦК ден СССР Совнаркомын „Ял озанлык продукт-шамычым ямдылымаш да налмаш политикыште вашталтыш-шамыч нерген" пунчалжым обсуждатлыме. Тиде собранийлаште чылаже 200 еҥ утла присутствоватлен.

„Прогресс" ден Крупская лӱмеш колхозын членже-шамыч (Керебеляк сельсовет) партий ден правительствын пунчалыштым шокшын одобрительшт да кок колхозеш птицеводческий фермым организоватлаш решитлышт.

И. Иванов.

Куд кечыште ӱден пытарышт

Теве „У корно" колхоз (Башкирский АССР, Шаран район) шошо ага пашашке тӱрыс ямдылалт шуын 14 апрельыште лекте.

Колхозысо куд стахановский звено-шамыч шке коклаштышт шошо агам куд кечыште пытарышашлан социалистический договорым ыштышт.

Ӱдымӧ жапыште Шангареев Минлигарейын 4-ше звеножо сай показательыш шуын. Тиде звено шке участкыжым 5 кечыште ӱден пытарыш.

4-ше звено почеш моло звено-шамычат куд кечыште ӱден пытарышт.

Тыге „У корно" колхоз пырчан культурым куд кечыште кӱкшӧ качество дене ӱден пытарыш.

Ӱдымаште посна колхозник-шамыч паша нормым утыж дене темышт. Машина дене ӱдышӧ М. Шангареев ден Д. Мухьянов ӱдымаште кечаш нормым 175 процентлан теменыт. Тырмалымаште Атнакаев, Т. Шуматов да молат кечаш нормым 150—180 процентлан темышт.

Ӱ. Атнакаев.

Морко район, Кугу Кулеял начальный школын учительже допризывник - комсомолец В. И. Смирнов йолташ шушаш призывлан сайын ямдылалтеш. Тудо кызыт 1 ступень ГТО, 1 ступень „Ворошиловский стрелок" да II ступень ПВХО значок-шамычлан нормым сдатлен.
Снимкыште: В. И. Смирнов йолташ.
Фото А. Смирновын.

Политико-массовый пашам эшеат саемдаш

Крутоовражский сельсоветысе агитколлектив (Йошкар-Ола район) шке пашажым сайын ышта.

38 агитатор колхозник-шамыч коклаште ВКП(б) ЦК ден СССР Совнаркомын „Ял озанлык продукт-шамычым ямдылымаш да налмаш политикыште вашталтыш-шамыч нерген" пунчалыштым обсуждатлышт. Тыгак Молотов йолташын „Внешний политика нерген" докладшым прорабатывлатлыме.

Агитатор Андрей Филиппович Воробьев—районный Советын депутат - колхозник-шамыч коклаште международный положений нерген эртак умылтара.

Макс. Веденькин.

ИНСТИТУТЫМ ОТЛИЧНО ТУНЕМ ЛЕКТАМ

Мый Октябрьский социалистический революций деч ик ий вара — 1918 ийыште Сотнур район, Ярамор ялеш, йорло кресаньык ешеш шочынам.

Ешем ял озанлык пашам ыштен илен. Ачам ден авам ялысе кулак Эбраев-шамыч ешлан кужу кече мучко нелэ пашам ыштен, орланен иленыт. Мыйын шочмекем 6 тылзе гыч авам колен, а идалык гыч ачам деч посна кодынам.

Мыланем ача-ава деч посна илаш пеш нелэ лийын. Кодшо родо тукымем гына мыйым чаманен, онченкуштеныт.

1926 ийыште, кандаш ияш лиймекем, Ярамор начальный школышко тунемаш пурышым. Ныл ий гычын тудым тунем пытарен, Сотнур ШКМ-ышке, а варажым тудым тунем лекмекем Звенига педагогический техникумыш тунемаш пурышым.

1935 ийыште педтехникум пеленсе комсомольский организаций мыйым Ленинско-Сталинский комсомол радамыш пуртыш.

1936 ийыште мый педтехникумым чыла предмет денат „отлично" отметка дене тунем лектын Н. К. Крупская лӱмеш педагогический институтын физико-математический факультетышкыже тунемаш пурышым.

Тений пединститутын IV курсыштыжо тунемам. Нылийжат эреак отличник улам. Отлично тунемммемлан институт дирекций мыйым ик гана велэ огыл премироватлен.

Отлично тунеммем дене пырля, мый общественный пашамат ыштен шогем.

Почешырак кодшо студент йолташем - шамычлан эреак полшем. Тӱрлӧ умлыдымо йодышлан вашмутым пуэм.

В. С. Апечкин йолташ.
Фото М. Чуршуковын.

Йорло еҥын икшывыжлан тыгайыш шуаш да высший образованийым налаш Сталинский Конституций правам пуэн.

Мый тений государственный экзаменым отлично сдатлен, дипломым налам. У тунемме ийлан Сернур районный средний школышко каяш желанийым пуэнам. Советский педагог лӱмым мый честь дене оправдатлем.

Таче Первый Май кечын, мый 183 миллионан советский калык дене пырля мемнан вождь да учитель Сталин йолташлан комсомольский таум каласем. Пусть тудын ӱмыржӧ эше кужу лийже, пусть тудо чыла калыкын благыжлан эше шуко ий пашам ыштыже.

В. С. Апечкин.

Документ-шамычым сайын оформитлат

Йошкар-Ола район полнаркомзаг пеленсе комсомольский организацийыште чылаже 6 комсомолец шотлалтеш.

Нунын коклаште пашам моштен организоватлыме. Комсомольский собраний-шамыч жапыштыже эрталтыт. 1940 ийыште чылаже 9 комсомольский собраний лийын.

Тиде организацийыште чыла комсомольский документ-шамыч сайын оформитлалтыт. Кажне отдел шот дене документ-шамыч посна папкыште ургымо улыт.

Комсомольский организацийын секретарьже А. Лебедева йолташ комсомольский собраний - шамычын протоколыштым лудын лектын, ошибка - шамычым тӧрлата. Вара нуным машинка дене печатлен урген опта. Садлан комсомольский документ-шамыч ару улыт.

Райуполнаркомзаг пеленсе комсомольский организацийын комсомолецше-шамыч комсомольский взносымат жапыштыже тӱлен шогат.

И. Литвин.

Семинар эртыш

Тиде кечылаште ВЛКСМ Пектубай райком первичный комсомольский организаций-шамычын секретарьышт дене ик кечаш семинарым эртарыш.

Семинарыште ВКП(б) уставым, ВКП(б) ЦК-н мартовский пленумын решенийже - шамычым да комсомол кӧргысӧ паша нерген обсуждатлыме.

Семинарыште погынышо 42 секретарь шошо ага эртымеке семинарым адак эртараш пунчальыч.

И. Анцыгин.

Йошкар-Ола 7 номеран средний школын отличницаже комсомолка Г. Л. Тышкевич йолташ.
Фото М. Чуршуковын.

ИНОСТРАННЫЙ ТЕЛЕГРАММА-ШАМЫЧ

КИТАЙЫШТЕ ВОЕННЫЙ ДЕЙСТВИЙ-ШАМЫЧ

Центральный Китайыште

Аньхуэй провинцийын южный ужашыштыже Нанкин-Уху кӱртньӧ корно воктен утларак кугу бой-шамыч шарленыт. Китайский войска-шамыч упорный сопротивленийым ыштен шогат.

Японский полевой штабын сведенийже-шамыч почеш, Янцзы эгерын южный серыштыже действоватлыше японский войска-шамыч 27 апрельыште Цзинян деч 2 километрлан западыштырак улшо пунктыш шуыныт. Тыге нуно китайский войска-шамычын югышкыла чакнен кайыме корныштым авреныт.

Цзянси ден Хубей провинций - шамычын границыште воктен оперироватлыше китайский войска-шамыч Цзяцзян дек онычко каен шогат да Унин-Жуйчан шоссейный корнышто улшо кок важный кӱкшака верым налыныт.

Японский источникла гыч налме сведений-шамыч почеш, японский морской вий-шамыч стратегический шотышто важный Луцзяо портым налыныт (Дунтинху ерын восточный серыштыже).

Северный Китайыште

Шаньси провинцийын юго-восточный ужашыштыже китайский войска-шамыч 25 апрельыште Линхуань ден Янчен гыч японец-шамычым шыгыремден луктыныт.

Кайфын районышто кызытат бой лийын шога. Китаец-шамыч шуко японский военный имуществым руалтен налыныт, тиддеч посна, нуно 17 японский автомашина ден кок танкым пытареныт.

28 апрель (ТАСС).

Коммунистический газета редакцийыште пудешталтмаш лийме паша дене суд

Стокгольм, 28 апрель. (ТАСС). Тенгече Лулеошто „Поршенсфламман" коммунистический газета редакций пӧртышто пудешталтмаш лийме нерген паша дене суд тӱҥалын. Тиде суд пашазе населений могыр гыч пеш кугу интересым тарватен. Судышто пале лийын: тиде пудешталтмашым „Норрботтенскурирен" консервативный газета редактор Хеденстремын вуйлатымыже дене ямдылыме ыле. Тиде газета редакций пӧртыштӧ бомба-шамычым ямдылыме да типографский машина-шамыч йымак оптымо улмаш. Пудешталтмаш деч вара тунамак пӱтынь пӧртеш тул пижын. Судышто тыгак пале лийын: тул чыкыше 4 титаклалтше вооруженный лийыныт. Тул чыкыме пӧртыштӧ ең-шамыч лиймым ме шинчен улына манын, чыла титаклалтше-шамыч признатленыт. Нуно чыланат шке титакан улмыштым признатленыт, полицийын ожнысо начальникше Хальберг гына признатлен огыл, кудо йӱлалташ планым ыштымылан велэ огыл, но ятыр моло уголовный преступленийым ыштымылан титаклалтеш.

Музыкально-театральный училищын отличницаже-шамыч йоча творчествым ончымаш олимпиадылан ямдылалтмаште кугун полшеныт.

Снимкыште (шола гыч пурлашке): М. В. Махновец ден М. П. Карпова рояль воктене. Фото М. Чуршуковын.

ШОШО АГАМ ТӰҤАЛЫНЫТ

„Волгыдо" колхоз (Шернур район) шошо агам 27 апрельыште тӱҥалын. Ӱден пытарымеке пашан качествыжым проверитлашлан 7 ең дене комиссийым создатлыме. Нунын кокла гыч 3 комсомолец. Колхоз 5 кече жапыште ӱден пыташ обязатлалтын, тидым шукташлан чыла условий уло. Шошо ага жапыште агитационно-массовый паша поснак кӱшкӧ шындалтеш. Агитатор - шамыч пасушко колхозник - шамыч коклаш лектын моло колхозласе паша опытым умылтарат.

Тыгак чыла ял озанлык пашаште имне пеш кугу рольым иметла. Сандене „Волгыдо" колхозын конюхшо - шамыч шке коклаштышт социалистический соревнованийыш ушеныт. Нуно шошо ага пашашке имньым средний упитанностяным луктыныт.

Шошо ага жаплан Шернур сельпон Коклалинский отделенийже развозный торговлым организоватлен. Развозный торговля тиде колхозымат обслуживатлаш тӱҥалеш.

Ф. Шабердин.

Кӱчык жапыште ӱден пытарышаш верч

Ворошилов лӱмеш колхоз (Волжский район) 22 апрельыште шошо ага пашашке лекте. Пашаште звено ден звено соревноватлат. Гурьянов йолташын бригадыже шошо ага пашаште ончыл радамыште улеш. Тудын бригадысе звено-шамыч паша планым эртак 100 процентлан тематат. Гурьянов йолташын бригадыже таче кечылан ӱден пытараш обязатлалтын.

Тыгак комсомолка—звеневодка Бачукова Устиниян звеножо ӱдымаште кечаш паша нормым 100 процентлан тема. Тиде колхоз кӱчык жапыште да кӱкшӧ качество дене ӱден пытарышаш верч большевистски кучедалеш. **Дмитриев.**

Колхозный частушка - шамыч

Шалтык воктен чашкерлаште
Шӱшпык кечын шӱшкалеш.
Ямле колхоз нур пашаште
Муро сылнын йоҥгалтеш.

Чиялталме окна рамкем
Ужар пӱнчын рӱдыжӧ.
Йӧраталме сай йолташем
„У корно" колхозын ӱдыржӧ.

Тувырем лийже ош яндар,
Ок кӱл тошто тувырет.
Таҥем лийже пеш мастар,
Ок кӱл мыланем лодырет.

Латкок басан гармоньжым
Айста моштен шоктена.
Колхознан ударникшым
Айста кушташ йодына.

Атнакаев Ӱмӱтбай поген.

БАССР, Шаран район, „У корно" колхоз.

Юра Емельянов (шолаште) ден Лева Емельянов прогулкышто. Фотоэтюд М. Чуршуковын.

НУНО ТӦРЛАНЫШТ

Пионер Трубачев Йошкар-Оласе 7-ше номеран школышто V-ше „А" классыште тунемеш. Тений тунемме ийын 1-ше пелыштыже тунеммаште тудо моло ученик - шамыч дечын эре почеш шӱдырнен. 1-ше ден 2-шо чырыкым „плохо" отметка-шамыч дене гына тунемын.

Тунам Трубачевын поведенийжат пеш уда ыле. Урокышто тудо эре шургэн шинчен, учительын шомакшым колыштын огыл, хулиганский поступкым ыштылын. Садланак вет тудо тунеммаште моло деч шенгелан кодын.

Но вашке пионерский организаций Трубачевым сай корныш луктaш пижын. Тудын йыр общественный мненийым создаватлен. Собранийыште тудын нерген критика дене выступатленыт да тудлан ситыдымашыжым пытараш корным ончыктен пуэныт, полыш пуаш отличник ученикым прикрепитленыт, адак родительышт денат тудын нерген мутланеныт.

Тыге Трубачев шке ситыдымашыжым умлен налын да чот тунемаш пижын. 3-шо чырыкым сай отметка дене тунем пытарыш. Кызыт тудо 7-ше номеран школын ик сай, дисциплинированный ученикшылан шотлалтеш.

Тугак тиде школышто Апанаев 5 „Б" классыште, Шишкин — 8 „А", Ручкин—8 „А", Черкасов 10 классыште II-шо чырыкым начар тунем пытарышт. Дисциплинышт пеш томам ыле. Кызыт нуно шкеныштым тӧрлатеныт. Тунеммаште ик „плохо" отметкымат огыт имегле.

А. Абрамов.

АГИТМАССОВЫЙ ПАША САЙ ЫШТАЛТЕШ

Йошкар-Ола педучилище пеленсе комсомольский организаций ученик - шамыч коклаште агитационно-массовый пашам кумдан шарен. Агитатор-шамыч класслаште партийный ден комсомольский организацийын руководствышт почеш тӱрлӧ тема дене беседым эртарат. Агитатор-шамычлан эреак консультаций пуалтеш. Консультацийым педучилищын директоржо партий член Маркин йолташ пуа.

Теве, агитатор Е. Грачев йолташ апрель тылзыште тунемше-шамыч коклаште 8 беседым эртарен. Тудо СССР Верховный Совет VI Сессийын материалжым, Молотов йолташын „Внешний политика нерген" докладшым да туддеч моло материал-шамычым проработатлен. Тунемше-шамыч беседым кугу интерес дене колыштыт.

Тыгак ученик-шамыч агитационно - массовый паша ден антирелигиозный пашам оласе шемер - шамыч коклаште регулярно эртарат. Оласе шемер-шамыч коклаште чылаже педучилище гыч 10 агитатор пашам ышта.

Агитационно - массовый пашам сай шындымыжлан Е. Грачев йолташым педучилищын директоржо премироватлаш ыштен.

Н. Алексеев.

КӰЧЫК УВЕР-ШАМЫЧ

Сернур район „Чевер ӱжара" колхоз кажне гектар гыч 120 центнер паренгым налшаш верч кучедалеш. Кызыт шындашлан 10 центнер паренгым яровизироватлыме.

И. Росляков.

„У корно" колхоз пеленсе драмкружок (Параньга район) пашам сай ышта. Тений чылаже 8 постановкым ончыктен. **Р. Сергей.**

Отв. редакторын заместительже—*В. М. БОРИСОВ*.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: Мар. АССР, г. Йошкар-Ола, Дом Советов, 4 этаж, № комнаты 69—70, № телефона 90.
Упол. Главлита МАССР А—395. Иошкар-Ола, 1-ая типография Маргосиздата.